

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2254/2535

นาง เยาวดี สุรัตน์สุรงค์โจทก์ นาย จำ เนียร แสนยานุ สิ้นจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4, ป.อ. มาตรา 2, พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2497 มาตรา 3, ป.อ. มาตรา 91, พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 3

ย่อ / หลักกฎหมาย

การออกเช็คที่จะมีมูลความผิดตามพ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 นั้นจะต้องปรากฏในเบื้องต้นว่ามีหนี้ที่จะต้องชำระกันก่อน แล้วจำเลยออกเช็คเพื่อชำระหนี้ นั้นซึ่งเป็นหนี้ที่บังคับได้ตามกฎหมาย แต่คดีนี้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้มีชื่อได้นำเช็คที่จำเลยลงลายมือชื่อเป็นผู้ส่งจ่ายมาแลกเงินสดจากโจทก์ ก่อนออกเช็คจำเลยและโจทก์หาหนี้ต่อกันไม่ การออกเช็คของจำเลยจึงมิใช่การออกเช็คเพื่อชำระหนี้ที่มีอยู่จริงให้โจทก์ การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นความผิดตามบทกฎหมายดังกล่าว ซึ่งเป็นกฎหมายที่บังคับใช้ภายหลังที่ออกเช็คจำเลยยอมพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิด ตาม ป.อ.มาตรา 2 วรรคสอง.

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2497 มาตรา 3 และประมวลกฎหมายอาญามาตรา 91ศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่าคดีมีมูล ให้ประทับฟ้องจำเลยให้การปฏิเสธศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2497 มาตรา 3 ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 เป็นความผิดหลายกรรมต่างกันรวม 4 กรรม จำคุกกระทงละ 3 เดือน รวมจำคุก 12 เดือนจำเลยอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับ ให้ยกฟ้องโจทก์ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "พิเคราะห์แล้ว คดีนี้โจทก์ฟ้องและนำสืบว่าผู้มีชื่อซึ่งเป็นญาติของจำเลยได้นำเช็คพิพาททั้ง 4 ฉบับซึ่งจำเลยเป็นผู้ลงลายมือชื่อส่งจ่ายมาแลกเงินสดจากโจทก์ เมื่อเช็คพิพาททั้ง 4 ฉบับถึงกำหนดชำระเงิน ธนาคารตามเช็คปฏิเสธการจ่ายเงิน คดีมีปัญหจะต้องวินิจฉัยว่าจำเลยได้กระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เนื่องจากคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา ปรากฏว่าพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 3 ได้ยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2497พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4บัญญัติว่า "ผู้ใดออกเช็คเพื่อชำระหนี้ที่มีอยู่จริงและบังคับได้ตามกฎหมายโดยมีลักษณะหรือมีการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ (1)เจตนาที่จะไม่ให้มีการใช้เงินตามเช็คนั้น ฯลฯ" ซึ่งความผิดตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ศาลฎีกาเห็นว่า การออกเช็คที่จะมีมูลความผิดตามพระราชบัญญัติดังกล่าวจะต้องปรากฏในเบื้องต้นว่ามีหนี้ที่จะต้องชำระกันก่อน แล้วจำเลยออกเช็คเพื่อชำระหนี้ นั้นซึ่งเป็นหนี้ที่บังคับได้ตามกฎหมาย แต่ข้อเท็จจริงคดีนี้ปรากฏตามที่โจทก์นำสืบว่า ผู้มีชื่อได้นำเช็คที่จำเลยลงลายมือชื่อเป็นผู้ส่งจ่ายมาแลกเงินสดจากโจทก์ ก่อนออกเช็คจำเลยและโจทก์หาหนี้ต่อกันไม่ การออกเช็คของจำเลยจึงมิใช่การออกเช็คเพื่อชำระหนี้ที่มีอยู่จริงให้โจทก์ การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534มาตรา 4 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้

บังคับในภายหลัง ถึงหากการกระทำของจำเลยจะเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วย
ความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2497 จำเลยย่อมพ้นจากการเป็นผู้กระทำผิดตาม
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 2 วรรคสอง..."พิพากษายืน.

องค์คณะ

ปรีชา เฉลิมวณิชย์ · วีระชัย สุตรสุวรรณ · เริงธรรม ลัดพลี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/2254/2535>